

Vänförsamlingssamarbetet 25 år

Bakgrund

År 2000 inleddes en kontakt mellan församlingarna i Mukimungu i Demokratiska republiken Kongo och dåvarande missionsförsamlingen i Rimforsa i Östergötland. Mukimungus pastor Alphonse Madiadia och Jan Hultman från Rimforsa, som var på besök i Kongo i januari, samtalande en ljummen kväll i gästhemmet Nzo Binatis payotte i Kinshasa. Pastor Madiadia framförde en önskan om att de två församlingarna skulle bli vänförsamlingar. Jan tog med sig frågan till Rimforsa, där församlingsstyrelsen svarade positivt på den.

Att det handlade om just Mukimungu, den plats där Svenska Missionförbundets första missionärer slog sig ner 1886, hade en speciell historisk och känslomässig betydelse.

År 2001 inleddes samarbetet. Ett av de första konkreta samarbetsprojekten var att producera en förbönskalender med gemensamma förbönsämnen.

Under 2004 anslöt sig Kisa frikyrkoförsamling och från 2006 är Equmeniakyrkan Skeda och missionsförsamlingen i Södra Vi också med i vänförsamlingssamarbetet.

Mukimungugruppen bildades 2006 som ett samarbetsorgan för de svenska församlingarna. Nils-Gunnar Wenhov var gruppens ordförande i 16 år.

Under många år var Inga-Maj H Gustafsson, medlem i församlingen Rimforsa, sjuksköterska och tidigare missionär i Centralafrikanska republiken, den som var drivande och sammanhållande i samarbetet.

Kommunikation och besök

Viktiga delar i kontakten har varit utbyte av erfarenheter – till en början genom brev och foton. De svenska församlingarna ansvarar för att skriva brev/epost till Mukimbungu varannan månad. Sedan 2013 finns tillgång till Internet i Mukimbungu. Pastorn med flera i Mukimbungu sköter numera kommunikationen med Sverige via epost, WhatsApp och Facebook, vilket underlättar kontakten.

Vi insåg tidigt att det var viktigt att vi fick besöka varandra för att bättre lära känna och förstå varandra. Medlemmar från Rimforsa missionsförsamling gjorde därför ett första besök i Mukimbungu hösten 2003 och pastor Madiadia besökte Rimforsa våren 2004.

Olika grupper från de svenska församlingarna har besökt Mukimbungu.

2003 Inga-Maj H Gustafsson, Larz Netz och Markus Lindstedt - alla från Rimforsa

2007 Inga-Maj H Gustafsson, Ann-Louise Gustavsson, Larz Netz och Samuel Öhlin - alla från Rimforsa

2008 Annbritt Nilsson, Södra Vi, Maj-Lis Persson, Rimforsa, Johan Andersson och Magnus Hesselstrand, Skeda

2010 (Invigning av kyrkan) Claes Brandén, Inga-Maj H Gustafsson, Håkan Holgersson och Jan Hultman, Rimforsa, Febe Boman och Annbritt Nilsson, Södra Vi, Anders Olaison och Conny Johansson, Kisa och Susanne Samuelsson, Skeda.

2011 Maj-Lis Persson

2014 Maj-Lis Persson, Rimforsa och Bertil Åhman, Uppsala (förstudie PRODAK)

2014 Per Andersson, Anna Karlsson, Annbritt Nilsson och Irma Wenhov, Rimforsa

2016 Maj-Lis Persson och Jan Hultman, Rimforsa (PRODAK)

2017 Maj-Lis Persson, Rimforsa och Héléne Boethius, ALEF (PRODAK) i Kimpese och Luozi.

2018 Maj-Lis Persson, Rimforsa, Héléne Boethius och Gina Manzizila, ALEF (PRODAK) i Kimpese

2018 Maj-Lis Persson, Rimforsa, Matilda Öman, Skeda och Katarina Noremo, Treklängen (PRODAK)

2022 Hjalmar Gustafsson, Jan Hultman, Annbritt Nilsson och Maj-Lis Persson, Rimforsa och Göran Nordfeldt, Skeda

Representanter för församlingen i Mukimbungu har besökt Sverige vid fyra tillfällen:

2004 pastor Madiadia

2007 Alexis Lusisamo, Nicole Benontedi

2011 pastor Madiadia, Henriette Mina

2015 pastor Nzuzi, Nlandu Luvisa

De ömsesidiga besöken har inneburit att missionen fått ett ansikte och blivit konkret och gett en djupare förståelse för varandras kulturer.

Samarbetsavtal

År 2004 skrevs ett första samarbetsavtal mellan Rimforsa och Mukimbungu församlingar. Ett omarbetat avtal för åren 2007-2010 skrevs under i januari 2007 och vid kyrkoinvigningen 2010 skrev alla fem församlingarna under ett avtal för 2011-2015. Detta förlängdes 2020-2025 och 2026-2030. Avtalets syfte är att tydliggöra vad vänförsamlingsrelationen innebär och fastställa grundprinciperna för samarbetet.

Projekt

Under de gångna 25 åren har de svenska vän församlingarna stöttat en rad olika projekt i Mukimbungu ekonomiskt, bland annat:

- bygge av en stor kyrka med tillhörande vattencisterner åren 2008–2010. Sverige bidrog med 832 000 kr varav 46 000 kr från dåvarande Svenska Missionskyrkan. Medlemmarna i Mukibungu församling, både män och kvinnor, gjorde stora arbetsinsatser. Kyrkan invigdes 1–3 oktober 2010. Sommaren 2023 blev det nödvändigt att lägga ett nytt plåttak på kyrkan eftersom det ursprungliga hade börjat rosta och läcka in vatten.
- bygge av en grundskola i Niangi
- reparation av skolbyggnader i Mukibungu + inköp av skolbänkar, skolväskor m m
- renovering av och utrustning av dispensär, bl a frysbox, medicinskåp, rullstol, autoklav
- finansiering av utbildning av tre pastorer
- inköp av 10 hektar odlingsmark i Kasi
- bygge av sjukstuga
- utrustning till sjukstugan, bl a mikroskop, gynekologstol, kirurgiska instrument, solpaneler och batteri, glasögon m m
- bygge av kapell i Kasi
- stöd till evangelisationskampanj
- inköp av cyklar till pastor och evangelister
- inköp av motorcykel till pastorn
- inköp av dator och skrivare till pastorn
- inköp av sopaneler, batteri
- inköp av symaskiner
- inköp av trummor
- inköp av utsäde vid ett par tillfällen då skördarna slagit fel
- finansiering av tak på evangelisthus och gästhem
- bygge av flickinternat inkl sängar och madrasser
- utskick av fotbollar, fotbollströjor, fotbollsskor, förbandsmaterial m m
- utskick av vädurspump
- finansiering av det treåriga alfabetiseringsprojektet PRODAK
- finansiering av det sexåriga utbildningsprojektet PRODEMA
- bidrag till Equmeniakyrkans projekt Hälsa för alla

Dessutom har en anonym givare bekostat odlingsprojektet och en ännu icke slutförd brunnsborrning vid fälten i Kasi.

Totalt har cirka tre miljoner kronor samlats in.

Föreningen Mukibungugruppen

Efter att från starten har varit en grupp med representanter för de svenska församlingarna bildades våren 2023 föreningen Mukibungugruppen i Sverige. Föreningens medlemmar är de fyra församlingarna som utser styrelseledamöterna. Anledningen till att föreningen bildades var för att kunna ta emot en stor ekonomisk gåva i form av värdepapper från en givare som vill vara anonym. I första hand ska avkastningen från gåvan användas till projekt som syftar till hjälp till självhjälp i Mukibungu.

Föreningens uppgift är att ansvara för vänförsamlingsarbetet genom att

- utveckla ömsesidigheten och upprätthålla kontinuerlig kontakt med vänförsamlingen
- initiera personutbyten
- ansvara för att tillsammans med Mukibungu församling årligen revidera förbönskalendern
- ta initiativ till och planera gemensamma missionsaktiviteter och insamlingar
- efter överenskommelse med Mukibungu församling besluta om ekonomiska bidrag

- ha erforderliga kontakter med Eumeniakyrkan och CEC, systerkyrkan i DR Kongo
- följa och dokumentera kontakter och utveckling av vänförsamlingsarbetet.

Det som hela tiden varit viktigt för oss i Sverige är att det är församlingen i Mukimungu som vet och beslutar om vad som är viktigt för dem, att vi inte kommer utifrån med pekpinna. Alla projekt har drivits av människor på plats medan vi har stöttat ekonomiskt och med eventuella råd.

Under åren har vi samarbetat med sex olika pastorer i Mukimungu:

Alphonse Madiadia	2001-2013
Nzuzi Biabionso	2013-2016
Dany Makanzu	2017-2019
Dieumerici Wanani	2019-2023
Daniel Mabilia	2023-2025
Bonos Matoko	2025-

Folkets skola

Pastor Madiadia från Mukimungu besökte 2004 Liljeholmens folkhögskola i Rimforså. Detta ledde till att samtal började föras om att komma i gång med vuxenutbildning i Kasi/Mukimungu. År 2012 reste två representanter för församlingen i Mukimungu, Jan Hultman från Sverige och Andersson Nsimba från Eumeniakyrkan till Tanzania för att besöka folkhögskolor i en afrikansk kontext. Det ledde till att École populaire (Folkets skola) i Kasi bildades.

Folkets skolas verksamhet inleddes i liten skala med kurser i engelska. I november 2017 genomförde Maj-Lis Persson och Bertil Åhman en förstudie och eftersom den utföll positivt togs beslut i både Kongo och Sverige om att starta ett alfabetiseringsprojekt. Behovet för framför allt kvinnor och flickor att lära sig läsa, skriva och räkna var stort.

Den metod för alfabetisering som man beslutade sig för att använda har utarbetats av den svenska föreningen ALEF. Deras metod för vuxna analfabeter handlar inte enbart om att lära sig läsa, skriva och räkna. I förlängningen handlar det bland annat om att kunna hjälpa sina barn i skolan, undvika att bli lurad i affärer, ha koll på sin ekonomi, försvara sina rättigheter, delta i demokratiska processer, driva egna företag, hantera relationer och familj, förbättra hälsa och hygien. Målet är att människor ska ta kontroll över sina liv genom att lära sig använda läsning, skrivning och matte som redskap i vardagen.

PRODAK

Under ett fyra veckors seminarium i april 2018 arbetade Héléne Bo  thius från ALEF tillsammans med ett antal personer från s  mabetsorganisationerna i Kongo fram undervisningsmaterial på det lokala språket kikongo. Därefter utbildades studieledare i metoden innan studiegrupper drogs i gång i sex byar i juli. Under   r tre fick deltagarna även lära sig entreprenörskap och att starta kooperativ.

Projektet fick namnet PRODAK och var planerat som ett treårigt projekt, men det pågick i fyra   r på grund av att Covid kom emellan. Sammanlagt deltog x antal personer i projektet. Projektledare var Faustin Maduma som skötte arbetet på ett utmärkt sätt.

Glädjande nog inkluderades PRODAK i PROGLE II, det utvecklingsprogram som CEC och Eumeniakyrkan drivit med ekonomiskt stöd från SIDA. Det innebar att projektet kunde fortsätta på nio nya platser i ytterligare några   r.

De svenska församlingarna finansierade PRODAK genom att samla in ca en miljon kronor. Projektet var mycket framgångsrikt och hanterades utomordentligt på plats. Många kursdeltagare vittnade om hur deras liv förändrats.

Odlingsprojektet

År 2020 startade ett odlingsprojekt på församlingens fält i Kasi, tack vare en generös gåva från en privatperson. Tanken är att försäljning av jordnötter, frukt och andra grödor från fältet ska ge intäkter till församlingen och till Folkets skolas olika projekt.

Även Kongo drabbas av klimatförändringarna vilket har lett till både torka och översvämningar. En brunn vore därför värdefull och borrning vid fälten påbörjades 2023, men har stött på problem halvvägs. En kraftfullare kompressor behövs, men de dåliga vägarna har hittills gjort det omöjligt att transportera dit en sådan.

PRODEMA

Våren 2025 startade ett nytt stort projekt med namnet PRODEMA som ska pågå i sex byar i totalt sex år. Det handlar om lärlingsutbildning i odling, sömnad, biodling, boskapsuppfödning, skönhetsvård och bakning. Projektet är en uppföljning av alfabetiseringsprojektet som ska göra det möjligt för de som lärt sig läsa, skriva och räkna att försörja sig själva. Faustin Maduma är projektledare även för PRODEMA.

Generösa gåvor

Under de 25 år som vänförsamlingssamarbetet pågått har generositeten bland församlingsmedlemmar och församlingarnas vänner varit mycket stor.

I Kongo har alla projekt hanterats mycket bra med hjälp av CEC:s projektbyrå BCPAD som skött redovisning och revision. Inga ekonomiska medel hamnar hos mellanhänder eller försvinner på vägen.

Framtiden

Trots våra insatser för att försöka förbättra människors liv och förmåga att bli självförsörjande på alla områden kommer behoven i Mukimbungu att vara stora under lång tid framöver. Den fråga vi måste ställa oss nu är hur uthålliga de svenska församlingarna kan vara. Som nämnts ovan har generositeten i Sverige varit stor, men kan vi räkna med en sådan fortsatt givmildhet?

Hur lyckas vi med återväxt och förnyring inom Mukimbungugruppen? De människor som idag är engagerade är inga ungdomar och det har hittills visat sig svårt att få yngre människor att gå in och ta ett större aktivt ansvar. Engagemanget riskerar därför bokstavligen att dö ut om vi inte lyckas med förnyring.

För att kunna upprätthålla kontakterna är det också betydelsefullt att det finns några franskspråkiga personer i Mukimbungugruppen.

Nu handlar vänförsamlingssamarbetet förvisso inte enbart om pengar. Det består också av en andlig dimension, ett samarbete mellan trossyskon i olika delar av världen – ömsesidig förbön m m. Detta är kanske ett samarbete som är lättare att upprätthålla i framtiden.

2026-03-15